

Psikolojinin Konusu, Yaklaşımları, Ölçüt ve Amaçları - I

1. I. İnsan davranışlarını önceden kestirebilmek mümkün müdür?
II. İnsan davranışlarına etki eden faktörler nelerdir?
III. Göç olgusuna yol açan sosyoekonomik nedenler nelerdir?

Bu sorulardan hangileri psikolojinin inceleme alanına girer?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) I ve II   E) II ve III

2. İnsanın kendisini ve çevresini anlama çabası çok eskiye dayanır. Bu doğrultuda psikoloji, insan ve hayvan davranışlarını her yönüyle ele alıp inceleyen bir bilimdir. İnsanın iç dünyası, sosyal yaşamı, fiziksel çevresi ve biyolojik gelişimi, psikolojinin konusu içine girer. Psikoloji, elde ettiği verilerden hareketle geleceğe dönük tahminlerde bulunur.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi psikolojinin ilgi alanına girmez?

- A) Davranışlarımızın temelinde yatan nedenleri anlamak
B) Organizmanın geçirmekte olduğu kültürel evrimi incelemek
C) Zihinsel süreçlerin ne olduğunu incelemek
D) Davranışların genel ilke ve kavramlarını bulmaya çalışmak
E) Davranışlarla ilgili öngörülerde bulunmak

3. Psikoloji, ilk çağlarda kelime anlamına uygun şekilde felsefenin ruhu konu edinen bir dalı olarak ortaya çıkmıştır. Zamanla felsefeden ayrılarak bağımsız bir bilim olan psikoloji, olgusal bir kavram olmayan ruhu inceleme alanının dışında tutmuştur.

Psikolojinin ruhu inceleme alanı dışında tutmasının asıl nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bilimin araştırma konusu olması
B) Gözlem ve deney sınırlarını aşıyor olması
C) Somut olarak gözlemlenebilmesi
D) Uzun ve masraflı bir araştırma konusu olması
E) Dogmatik nitelik taşıyan bir konu olması

4. • İnsan, çevresindeki uyarıcıları kendine göre anlamlandırıp tepki veren aktif bir varlıktır. İnsanı anlamak için zihinsel süreçler ile davranışlar arasındaki ilişki incelenmelidir.
• İnsan davranışlarını belirleyen temel faktör ihtiyaçlardır. İhtiyaçları karşılanan her insan kendini gerçekleştirme olanağına sahiptir.
• İnsan davranışları; beyin, sinir sistemi ve hormonların etkisiyle belirlenmektedir.

Bu açıklamalar aşağıdaki psikoloji yaklaşımlarından sırasıyla hangilerine yöneliktir?

- A) Yapısalcılık - İşlevselcilik - Biyolojik
B) Davranışçılık - Bilişselcilik - Hümanistik
C) Bilişselcilik - Hümanistik - Biyolojik
D) İşlevselcilik - Psikodinamik - Yapısalcılık
E) Bilişselcilik - Psikodinamik - Davranışçılık

5. Psikolojinin konusu nedir? Psikolojinin konusu; insanın düşünmesi, öğrenmesi, algılaması gibi çeşitli etkinliklerdir. Psikoloji, bireyi bu etkinlikleri ile ele alıp inceler. Bu etkinlikleri tanımlar, nasıl ve neden oluştuğunu açıklar. Davranışları açıkladığı gibi genel prensiplere de ulaşmaya çalışır. İnsan davranışlarını inceleyen psikoloji, aynı zamanda hayvan davranışlarını da inceler. Bütün bu çalışmaların amacı insanı daha iyi anlamak ve onun hayatını kolaylaştıracak bilgilere ulaşmaktır. Kısaca psikoloji, insan ve hayvan davranışlarının gözlemlenebilir ve ölçülebilir olanları ile zihinsel süreçleri inceleyen pozitif bir bilim dalıdır.

Buna göre psikoloji için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) İnsan davranışlarının kökenlerini anlamaya çalıştığı
- B) Genel açıklama biçimlerine ulaşmaya çalıştığı
- C) İnsan için faydalı bilgiler üretmeye çalıştığı
- D) Gözlemlenebilir ve ölçülebilir davranışlara eğildiği
- E) İdeal davranışları belirlemeye çalıştığı

6. Psikolojik bilgiyi; belli bir grup, daha büyük bir gruba kendi çıkarları için kontrol altına almada kullanabilir. Yakın dünya tarihinde Hitler, ırk üstünlüğü fikrini ileri sürerek, Alman milletini üstün ırk olduğu sloganı ile coşturarak hem milletini hem de dünyayı büyük ve yıkıcı bir harbe sürüklemiştir.

Bu parçadan aşağıdaki sonuçlardan hangisi çıkarılabilir?

- A) Psikoloji, gözlemlenemeyen davranışlarla da ilgilenmelidir.
- B) Psikoloji, sadece teorik bilgiler ortaya koyan bir alandır.
- C) Psikoloji, yapısı gereği olumlu sonuçlara gebe değildir.
- D) İdeolojik manipülasyonlar, insanın içindeki özü zedeleyemez.
- E) Psikoloji, olumsuz maksatlarla kullanılabilen bir bilgi yapısı içerebilir.

7. İnsanlar; farklı tavır, tutum ve davranış içindedir. Psikoloji, tüm bu davranışların altında yatan nedenleri bilimsel yöntemlerle ortaya koymayı ve daha sonra ortaya çıkabilecek davranışları tahmin edebilmeyi amaçlar.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi psikolojinin amaçlarından değildir?

- A) Davranışları anlamak ve açıklamak
- B) Davranışların temel nedenlerini bulmak
- C) Organizmanın biyolojik yapısını açıklamak
- D) Davranışlarla ilgili ön deyimde bulunmak
- E) İnsan davranışlarını tanımlamak

8. Wundt'a göre psikoloji; bilinci, bilincin yapısını ve bilinci meydana getiren elemanları incelemelidir. Bunu yaparken bireyin bir olay ya da konu hakkında kendi kendini gözleyip araştırmacıya aktarması ilkesine dayanan içe bakış ya da iç gözlem tekniğini kullanmalıdır.

Bu parçada anlatılan psikoloji ekolü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Psikanalitik yaklaşım
- B) Yapısalcı yaklaşım
- C) Bilişsel yaklaşım
- D) Hümanistik yaklaşım
- E) Bütünsel yaklaşım

1. Psikoloji bilimi, bir yandan deneyler yaparak genel geçer, kesin bilgilere ulaşırken diğer yandan da bu bilgileri çeşitli alanlarda uygulamaya koyar. Psikoloji günümüzde eğitimden trafiğe, sağlıktan endüstriye kadar pek çok alanda uygulanmaktadır.

Bu parçada psikolojinin aşağıdaki özelliklerinden hangisine değinilmemiştir?

- A) Evrensel bilgilere ulaşmaya çalıştığına
- B) Deney ve gözleme dayandığına
- C) Ürettiği bilgileri pratik anlamda kullandığına
- D) Diğer bilimlerden faydalandığına
- E) Alanlara ayrıldığına

2. Davranışsal yaklaşım ile bilimsel yöntemin kullanımı artmış ve öğrenme konusunda birçok bilgi elde edilmiştir. Bilinçaltı kavramı, psikodinamik yaklaşım ile açıklanmış ve ruh hastalıklarının teşhis ve tedavisinde önemli mesafe alınmıştır. Organizmanın yapısı ile davranışı arasındaki bağıntı, biyolojik yaklaşımla açıklanmıştır. Bilişsel, hümanistik yaklaşım ile zihinsel süreçler açıklanmıştır.

Bu parçadan psikoloji ile ilgili aşağıdaki sonuçlardan hangisi çıkarılabilir?

- A) Psikoloji, yaklaşımların toplamından fazla bir bilimdir.
- B) Davranışçı yaklaşımın psikolojiye yaptığı katkı diğerleriyle kıyaslanamaz.
- C) Bugün psikolojide ana eğilim, psikodinamik yaklaşım yönündedir.
- D) Psikoloji, birbirinden farklı psikolojik yaklaşımların katkılarıyla gelişmiştir.
- E) Psikoloji artık tam anlamıyla kendini bulmuş bir bilimdir.

3. İnsanın bir canlı olarak çevresine uyum sağlama ve kendi içinde de dengeli bir gelişme eğilimi vardır. Psikoloji de elde ettiği yasaları yine insana uygulayarak onun davranışlarını açıklamaya, önceden kestirmeye çalışır. Böylece insana bu gelişim ve uyum sürecinde yardımcı olabilir. Günümüzde bellek, düşünme, öğrenme konularında elde edilen psikolojik bilgilerin eğitim alanında kullanılmasıyla bu alanda başarı yükselmiş daha sağlıklı, daha yeni bir eğitim anlayışı gelişmiştir.

Bu parçada psikolojinin aşağıdaki yönlerinden hangisi vurgulanmaktadır?

- A) Eleştirel bir bilim olduğu
- B) Yordamaya olanak sağladığı
- C) Sadece gözlemlenen davranışlarla ilgilendiği
- D) Zihinsel süreçleri de araştırma alanına dâhil ettiği
- E) Hayvanlar üzerinde deneyler yaptığı

4. Davranış kavramı psikoloji yaklaşımları tarafından farklı şekillerde ele alınır ve tanımlanır. Örneğin bir yaklaşıma göre hiçbir davranışımız nedensiz, rastgele ya da şansa bağlı değildir. Her davranışımızın altında yatan bir neden vardır. Bu neden, her zaman insanın dışında ya da çevresinde değildir. İnsan davranışlarının nedenleri kimi zaman onun iç dünyasıyla ilgilidir. Bu nedenle yapılması gereken, bilinçaltı çözümlenmeleridir.

Bu parçada sözü edilen yaklaşım aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Psikanalitik yaklaşım
- B) Bütüncül yaklaşım
- C) Yapısalcı yaklaşım
- D) Davranışçı yaklaşım
- E) İşlevselci yaklaşım

5. Psikanalizmin kurucusu Freud, bireyin bugünkü davranışlarını anlamak için onun geçmiş yaşantılarını bilmek gerektiğini savunur.

Bu iddiasıyla Freud, aşağıdakilerden hangisini savunmaktadır?

- A) Küçük yaşlardaki deneyimlerin benliğin oluşumunda belirleyici olduğunu
 B) Davranışların eğitim düzeyi ile bağlantılı olduğunu
 C) Psikolojik yaşamın bedensel aktivitelerle bağlantılı olduğunu
 D) Çocukluk deneyimlerinin çevrenin denetiminde gerçekleştiğini
 E) Davranışın açıklanmasında fizyolojik etkenlerin göz ardı edilemeyeceğini

6. Psikoloji insan ve hayvan davranışlarını derinlemesine araştırırken Pasteur'un ifadesiyle "İnancımı, ön yargılarımı vestiyere paltomu asar gibi asar, laboratuvara öyle girerim." sözünü hayata geçirmeye çalışır.

Bu parçada sözü edilen tavır, bilimin aşağıdaki niteliklerinden hangisine uygundur?

- A) Geçerlilik
 B) Nesnellik
 C) Akılsallık
 D) Tutarlılık
 E) Tekrarlanabilirlik

7. Bu akımı savunan psikologlara göre bilinç, algılama, düşünme gibi süreçlerin insan yaşamındaki önemi gözlem ve iç gözlem yöntemi ile araştırılmaktadır. Bu yöntemle bireyin çevreye, yaşama daha iyi uyum sağlaması için gerekli bilgiler toplanabilir.

Bu parçada bahsedilen yaklaşım aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İşlevselci yaklaşım
 B) Hümanist yaklaşım
 C) Davranışçı yaklaşım
 D) Biyolojik yaklaşım
 E) Psikanalitik yaklaşım

8. Psikoloji, insan davranışlarını anlamaya ve açıklamaya çalışan bir bilim dalıdır. Psikoloji alanında yapılan araştırmaların bir kısmında uyarıcı-tepki bağı çözümlenmeye çalışılır. Bu sayede hangi uyarıcıların hangi davranışlara yol açtığını belirlemek ve istenmeyen davranışların ortaya çıkmasını engellemek mümkün hâle gelir.

Bu parçada psikolojinin aşağıdaki amaçlarından hangisi vurgulanmaktadır?

- A) Davranışları niceliksel olarak ölçme
 B) Davranışları kontrol etme
 C) Davranışları tahmin etme
 D) Davranışlar arasındaki ilişkiyi belirleme
 E) Davranışları nesnel olarak tanımlama

9. Psikoloji insan ve hayvan davranışlarının gözlenebilir, ölçülebilir olanları ile zihinsel süreçleri inceleyen pozitif bir bilim dalıdır.

Bu tanıma göre aşağıdakilerden hangisi psikolojinin inceleme alanına girmez?

- A) Bir problemin çözümünü düşünme
 B) Otobüs durağında bekleyen insanların davranışları
 C) Parkta oynayan çocuklar arasındaki ilişki
 D) Eğitim kurumunun toplumsal yapıya etkisi
 E) Bir kişinin bir başkasına yönelik kıskançlığı

1. Bilim hep olasılıkları içerdüğinden daha yüksek güvenilirliği olan sonuçlara varmak için farklı ölçütlerin yerine getirilmesi gerekir. Örneğin, “En yüksek başarı, orta derece kaygı ile elde edilir.” yolundaki denenciyi test etmek için çok sayıda araştırma, farklı ortamlarda ve farklı örneklemeler üzerinde yinelenmiştir. Sonuçlar hep aynı çıkmış, böylece bilimsellik özelliği oluşturulmuştur.

Bu parçada psikoloji bilimi tarafından üretilen bilgilerin değer kazanması için aşağıdaki özelliklerden hangisini taşıması gerektiği vurgulanmaktadır?

- A) Araştırmanın belirli bir yöntemle yürütülmesi
- B) Somut olguları ele almasının zorunlu olması
- C) Yasa düzleminde temsil edilecek bilgiyi üretmesi
- D) Araştırmanın tekrarlanabilir olması
- E) Olasılık değeri içeren bilgiler üretilmesi

2. Uzun bir zaman ve emek gerektirmesi dışında kazanımları olan bir yöntemdir. Bu yöntemde genelde hastalık tanısı koyma, hastanın tedavisini belirleme ve tedavinin etkililiğini değerlendirme ön plandadır. Bu noktada yapılan görüşmelerden, klinik psikolog ve psikiyatrin yaptığı değerlendirmelerden, uygulanan testlerin sonuçlarından, sosyal çevreden edinilen bilgilerden, mesleki durum ile eğitim durumu hakkındaki verilerden yararlanılır.

Bu parçada sözü edilen psikoloji yöntemi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Doğal gözlem
- B) İlişkisel yöntem
- C) Vaka incelemesi
- D) Anket çalışması
- E) Deneysel yöntem

3. İnsanın temel ihtiyaçlarından biri olan uyku ihtiyacı ve alışkanlıkları üzerine yapılan deneylerde, uyku süresi ile verimlilik arasında bir ilişki gözlenmiş, istatistiksel teknik kullanılarak iki değişken arasındaki ilişki miktarı ve bunun yönü hesaplanmıştır. Uyku süresi ile verimlilik arasında örneğin “+0,60 yönünde ve düzeyinde bir ilişki vardır.” gibi bir sonuç ortaya konulmuştur.

Bu araştırma hakkında aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) Uyku süresi ile verimlilik arasında pozitif bir ilişki vardır.
- B) Psikoloji, neden-sonuç ilişkilerini araştırır.
- C) Sözü edilen iki değişken arasında negatif korelasyon vardır.
- D) Psikoloji, araştırmalarında sayısal veriler kullanır.
- E) Uyku süresinin az, çok ya da yeteri kadar olması verimlilik üzerinde etkilidir.

4. Bir araştırmada, bilgisayar destekli öğretim ve geleneksel öğretim verilen öğrencilerin başarıları arasında fark olup olmadığı incelenmiştir. Birbirine denk iki gruptan birine eğitim bilgisayar destekli akıllı tahta ile verilirken diğerine kara tahtada verilmiş, daha sonra her iki grup bir sınava tabi tutulmuştur. Sınav sonucunda bilgisayar destekli öğretimin geleneksel öğretime göre daha kalıcı öğrenmeyi sağladığı gözlenmiştir.

Bu araştırmada bağımsız değişken aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Öğrencilerin nitelikleri
- B) Kalıcı öğrenme
- C) Yapılan sınav
- D) Öğrenci başarısı
- E) Öğrenme yöntemi

5. Deneysel yöntemde araştırmacı; etkisini araştırdığı koşulları değiştirir, diğer koşulları sabit tutar ve değişen koşulların incelenen konu üzerindeki etkisine bakar.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi deneysel yöntemin amaçlarından biridir?

- A) Olaylar arasındaki sebep-sonuç ilişkilerini belirlemek
 B) Ele alınan konuyu, doğal oluşumu içinde incelemek
 C) İnsan davranışlarıyla ilgili öngörüde bulunmak
 D) Araştırma yapılan konu hakkında doğal çevre-den bilgi toplamak
 E) Yeni elde edilen verilerle literatürde var olan bilgileri karşılaştırmak

6. "Tutum değişikliğinin araştırıldığı bir çalışmada gönüllü denekler, torbadan ad çekme tekniğiyle iki gruba ayrılmıştır. Araştırmacı, gruplardan birine şiddete karşı tutumu belirleyen bir ölçek uygulamış (ön ölçüm) ardından aynı gruba şiddetin olumsuz yönlerini gösteren bir film izletmiştir. Daha sonra bu gruba tutum ölçeği tekrar (son ölçüm) uygulanmıştır. Diğer gruba tutum ölçeği iki kez (ön ölçüm ve son ölçüm) uygulanmış ancak onlara film gösterilmemiştir. Gerek ölçek gerekse film, araştırmacı tarafından söz konusu araştırmaya özel olarak hazırlanmıştır. Çalışmanın sonuçları, filmi izleyen grubun şiddete karşı tutumunda azalma meydana geldiğini göstermiştir. Film izlemeyen grubun şiddete karşı tutumunda ise bir azalma olmamıştır."

Yapılan bu deneyde bağımsız değişken ile kontrol grubu sırasıyla aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?

- A) şiddete karşı tutum - Film izleyen grup
 B) şiddet içerikli görsel aktivite - Film izleyen grup
 C) şiddete karşı tutum - şiddet içerikli görsel aktivite
 D) şiddet içerikli görsel aktivite - Film izlemeyen grup
 E) şiddete karşı tutum - Film izlemeyen grup

7. Psikologlar, evrensel olarak kabul gören birtakım ilkelere uygun davranmaya özen gösterirler. Örneğin araştırma yaparken amaçlarını önceden açıklayarak katılımcıların gönüllü katılımlarını sağlarlar. Araştırmasının katılımcılar için taşıdığı risk miktarı ve araştırma koşullarının daha önce denenmiş olma durumunu dikkate alırlar. Araştırma bulgularının başkaları tarafından kötüye kullanılmasını önlemeye çalışırlar.

Bu parçada sözü edilen esaslara uymayan bir psikolog öncelikle aşağıdakilerden hangisini ihlal etmiş olur?

- A) Etik ilkeleri
 B) Sosyal normları
 C) Hukuk kurallarını
 D) Kültürel değerleri
 E) İş güvenliği yasalarını

8. Yapılan deneyler göstermektedir ki öğrenme sonunda yapılan tekrarlardan sonra hatırlanan kelime miktarı artmaktadır.

Buna göre yeterli sayıda tekrar ile hatırlanan kelime miktarı arasındaki ilişki aşağıdakilerden hangisi ile ifade edilir?

- A) Bağımlı değişken
 B) İstatistik
 C) Korelasyon
 D) Ara değişken
 E) Bağımsız değişken

1. Bir deneysel çalışmada açlık ve dikkat düzeyi arasındaki ilişki araştırılmak istenmiştir. Bu araştırma için zekâ, yaş gibi özellikler bakımından birbirine denk iki grup öğrenci belirlenmiştir. Bu öğrencilerden birinci grupta olanlar belli bir süre aç bırakılmıştır. İkinci gruptaki öğrencilere ise müdahale edilememiştir. Belirlenen süre sonunda her iki gruba da aynı sınav uygulanmıştır. Sınav sonucuna göre her iki grubun dikkat oranı karşılaştırılmış ve beslenme düzenlerine müdahale edilmeyen grubun dikkat seviyesi daha yüksek bulunmuştur.

Bu araştırmanın bağımlı değişkeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Zekâ
B) Açlık
C) Dikkat
D) Sınav
E) Deney grubu

2. Eleştirinin başarı üzerindeki etkisini araştıran bir deney yapılır. Araştırmacı, bütün özellikleri ile birbirine benzer olan iki denek grubu oluşturur. İki gruba da öğrenmeleri için anlamsız kelimelerden oluşan bir liste verilir ve bu listeyi ezberlemelerini ister. Daha sonra her iki gruptan da hatırladıkları kelimeleri yazmalarını ister. Gruplardan birine yaptıkları her hata söylenir. Diğer gruba ise hataları söylenmez. Bu uygulama belirli aralıklarla devam ettirilir. Böylece her iki grubun ne kadar kelime öğrendiği tespit edilir. Sonuçta eleştiri yapılan grupta başarının daha yüksek olduğu görülür.

Bu araştırmadaki bağımsız değişken aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kelime ezberleme çalışması
B) Ezberlenen kelimeler
C) Hatırlanan kelimelerin yazılması
D) Hataların söylenmemesi
E) Hataların söylenmesi

3. Bilimin amaçlarından biri olan betimleme, olaylar arasındaki ilişkilerin ortaya çıkarılmasıyla ilgilidir. İlişkisel çalışmalar betimleme amacını gerçekleştirebilir. Ancak unutulmamalıdır ki bu ilişki, betimleme kapsamında yer alan nedensellik (sebep-sonuç) ilişkisi değildir. Bilimin açıklama ve kontrol amacına hizmet edebilmesi için ilişkinin nedensellik türünden olması beklenir. Bu durumda ilişkisel çalışmalar, bilimin açıklama ve kontrol amacına hizmet edemez. İlişkisel çalışmalarda iki değişken arasında yüksek ilişki bulunursa bir değişkenden diğeri yordanabilir. Bu durumda ilişkisel çalışmalar, bilimin yordama amacına hizmet eder.

Bu parçada verilen bilgilere dayanarak ilişkisel çalışmalar için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) İki değişken arasındaki ilişkiyi verir.
B) Neden-sonuç ilişkisini göstermez.
C) Öngörü imkânı sunmaz.
D) Açıklama yapma amacı taşımaz.
E) Bilimsel geçerliliği vardır.

4. Okul başarıları yönünden birbirine benzeyen öğrenciler, iki gruba ayrılıyor ve her iki gruba da benzer bir sınav uygulanıyor. İlk gruba sınavdan sonra sonuçlar hakkında bilgi veriliyor ve geri besleme yapılıyor daha sonra grup ilkinde benzer ikinci bir sınava alınıyor. Diğer gruptaki öğrenciler ise sınav sonuçları hakkında bilgi verilmeden ikinci bir sınava alınıyor. Her iki grubun başarısı karşılaştırıldığında ilk grubun daha başarılı olduğu gözleniyor.

Bu araştırmadaki deney grubu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sınav sonuçları
B) Öğrencilerin başarısı
C) Geri besleme
D) İlk gruptaki öğrenciler
E) İkinci gruptaki öğrenciler

5. Bir araştırmada hastalık veya kaza nedeniyle beyin kısımları farklı miktarlarda tahrip olmuş kişilerin öğrenme yetenekleri ölçülür. Daha sonra da tahrip miktarı ile davranış arasındaki ilişki incelenir. Bir başka örnekte farklı zekâ düzeylerinden kişiler bulunup bunların okul başarısı saptanır. Daha sonra da zekâ ile okul başarısı arasındaki ilişki derecesi hesaplanır. Başka bir araştırmada fabrika ortamının az veya çok gürültülü olduğu durumlarda iş verimi değerlendirilir. İlişkisel yöntemde araştırmacı kendiliğinden değişmekte olan değişkenler arasındaki ilişkiyi inceler. Görüldüğu gibi ilişkisel yöntemde değişkenler deneyci tarafından oluşturulmaz.

Bu parçada anlatılan araştırmalar psikolojide aşağıdaki araştırma tekniklerinden hangisi ile yürütülmüştür?

- A) Vaka incelemesi
- B) Deney
- C) Korelasyon
- D) Gözlem
- E) Anket çalışması

6. Ara vererek ders çalışmanın öğrenme üzerindeki etkisinin araştırıldığı bir deneyde özellikleri birbirine denk öğrencilerden iki grup oluşturuluyor. İlk gruba (deney grubu) ders çalıştıktan sonra ara vererek ders çalışmaları, diğer gruba (kontrol grubu) ise ara vermeden ders çalışmaları telkin ediliyor. Öğrenilenlerin test edildiği bu sınavda deney grubundakilerin daha başarılı olduğu görülüyor.

Bu deneydeki bağımlı değişken aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Öğrenme seviyesi
- B) Ara vererek ders çalışma
- C) Bilgilerin test edilmesi
- D) Ders çalışma yönündeki telkin
- E) Ara vermeden ders çalışma

7. Bir deneyde uyku süresinin okul başarısına olan etkisi araştırılıyor ve sonuç olarak yeterince uyuyamayan bireylerde başarının düşük olduğu sonucuna ulaşılıyor.

Bu deneyde kullanılan bağımsız değişken aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Uyku süresi
- B) Okul başarısı
- C) Uyumasına izin verilen grup
- D) Akademik başarısızlık
- E) Uyumasına izin verilmeyen grup

8. İki dizi puan ya da ölçüm arasındaki ilişkiye “korelasyon” denir. İki değişkendeki biri arttıkça diğer de artıyorsa ya da biri azaldıkça diğer de azalıyorsa o zaman “pozitif korelasyon”dan söz edilir.

Buna göre aşağıda verilen değişkenlerden hangileri arasında pozitif korelasyon vardır?

- A) Bilgisayarla geçirilen süre - Bedensel aktivite
- B) Orman yangınları - Yeşil alan
- C) Alkol miktarı - Dikkat düzeyi
- D) Esmer olma - Soyut zekâ
- E) İçilen sigara miktarı - Ölüm oranı

1. Ergenlik dönemindeki hem olumlu sosyal davranışları hem de saldırgan davranışları bir arada inceleyen araştırmacılar arasında bu davranışların doğasıyla ilgili farklı yaklaşımlar gözlenmektedir. Örneğin bunlardan biri, olumlu sosyal davranışları ve saldırgan davranışları birbirine zıt iki yapı olarak ele alan yaklaşımdır. Bu yaklaşımı benimseyen araştırmacılar, olumlu sosyal davranış sergileyen çocukların başkalarına zarar verme gibi bir niyet güdemeyeceklerini, diğer yandan saldırgan çocukların ise başkalarının yararına bir eylem içine giremeyeceklerini savunmaktadırlar.

Bu açıklamalar özellikle psikolojinin aşağıdaki alt dallarından hangisine ait olabilir?

- A) Endüstri psikolojisi
- B) Örgüt psikolojisi
- C) Bilişsel psikoloji
- D) Gelişim psikolojisi
- E) Eğitim psikolojisi

2. • Evde neşeli, canlı, kıpır kıpır hareket eden bir çocuk; yabancı bir ortama girdiğinde neden sessiz, çekingen bir çocuk oluyor?
- İnsanın duygu, düşünce ve davranışları başka insanlardan nasıl etkilenir, onları nasıl etkiler?
- Niçin bazı insanlar lidere karşı çıkarken bazıları sadece kendinden bekleneni yapar?

Bu türden sorulara cevap arayan psikoloji alt dalı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Deneysel psikoloji
- B) Gelişim psikolojisi
- C) Klinik psikoloji
- D) Eğitim psikolojisi
- E) Sosyal psikoloji

3. Davranış genelde uyaranlara ya da çevreye karşı bir reaksiyon olarak tanımlanır. İnsanlar, zora koşullandıkları zaman onları zora koşandan, uyarandan akılları, duyguları ve kültürlerinin yardımıyla tepkisel olarak kaçınma davranışı gösterirler. Bu tepkilerde kalıtımın payı büyüktür. Davranış üzerinde kalıtsal yapının kesin etkisi, 1900'lerin başından beri bilinmektedir.

Bu açıklama psikolojinin aşağıdaki alanlardan hangisiyle ilişkisinin temelini oluşturur?

- A) Fizik
- B) Zooloji
- C) Arkeoloji
- D) Genetik
- E) Antropoloji

4. Deneysel psikolojideki araştırma konularının başında bilişsel süreçler gelir. Deneysel psikolog uyarıcıların nasıl duyumsandığını, algılandığını, öğrenilip hatırlandığını, bellek ve irdeleme gibi bilişsel süreçleri inceler; onları açıklamaya çalışır. Uyarıcı karmaşıklığının odaklanmış dikkate etkisi ve uyarıcıların sunum hızının çalışma belleğine etkisi, deneysel psikoloji alanında yapılabilecek deneylere örnektir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisinin deneysel psikolojinin çalışma alanına girdiği söylenemez?

- A) Gürültülü ortamda ders çalışmanın öğrenme üzerine etkisinin incelenmesi
- B) Davranış bozukluğunun illüzyon ile ilişkisinin incelenmesi
- C) Yüksek gelir durumunun iş doyumuna katkısının tespiti
- D) Uyarıcı yoğunluğuna bağlı olarak stresin hangi seviyelere geldiğinin incelenmesi
- E) Yetersiz uyarılma sonucunda algıda yaşanacak bozulmaların tespiti

5. Benimle birlikte çalışan psikologlar endüstri-örgüt psikolojisi alanında bilgi sahibidirler. İş yerindeki insan davranışını incelerler. Bazı işler çok karmaşıktır, bir dizi zihinsel ve motor becerinin kullanımını gerektirir. Çalışma örgütleri de sıklıkla ürün, hizmet ya da bilgi üretmek için etkileşim içinde olan ve faaliyetleri uyumlaştırmak zorunluluğu taşıyan yüzlerce hatta binlerce işçiden oluşan büyük ve karmaşık varlıklardır. Endüstri-örgüt psikologları olarak bizler, çalışma örgütlerinin yapısını ve fiziksel, sosyal, psikolojik çevrenin işçi davranışlarını nasıl etkilediğini inceleriz.

Bu konuşmayı yapan psikoloğun üzerinde çalışma yaptığı kurum veya kuruluş aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Klinik laboratuvarlar
B) Öğretim kurumları
C) Askerî kurumlar
D) İşletmeler
E) Danışmanlık firmaları

6. I. Öğrenmeyi engelleyen faktörleri ele alır.
II. Davranış bozukluklarının teşhis ve tedavisiyle ilgilenir.
III. Bireyin grup içerisindeki davranışlarını inceler.
- Numaralanmış bilgiler sırasıyla aşağıdaki psikoloji alt dallarından hangilerinin çalışma alanına yöneliktir?**

	I	II	III
A)	Eğitim	Klinik	Sosyal
B)	Eğitim	Gelişim	Adalet
C)	Eğitim	Klinik	Gelişim
D)	Sosyal	Gelişim	Eğitim
E)	Adalet	Sosyal	Grup

7. Klinik psikoloji, davranış bozukluklarının teşhis ve tedavisiyle ilgilenen bir psikoloji alt dalıdır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi klinik psikolojinin inceleme alanına girmez?

- A) Stresin yarattığı gerilimler
B) Kapalı alan korkusu
C) Sebepsiz yere aşırı kaygı yaşama
D) Bir öğrencinin nadiren ödevlerini unutması
E) Kişilik bölünmesi

8. Psikoloji, insan davranışlarını anlamak ve öngörülerde bulunabilmek için hayvanların davranışlarını da konu edinmektedir. Özellikle insanlar üzerinde yapılamayan deneylerin fizyolojik benzerlikler gösteren hayvanlar üzerinde yapıldığı, bu yapılırken de etik ilkelere sadık kalındığı gözlenmektedir.

Buna göre psikolojinin hayvan davranışlarını da incelemesi bakımından aşağıdaki bilim dallarından hangisiyle yakın ilişkide olması beklenir?

- A) Zooloji
B) Antropoloji
C) Anatomi
D) Sosyoloji
E) Ekoloji

9. Sosyal psikoloji, bireyin grup içindeki davranışını konu edinen psikoloji dalıdır. Bireyin davranışındaki toplumsal etkiyi araştırır. İnsanın içinde bulunduğu toplumdaki nasıl etkilendiği ve diğer bireyleri nasıl etkilediği ile ilgilidir.

Buna göre aşağıdaki davranışlardan hangisi sosyal psikolojinin ilgi alanına girmez?

- A) Bir gencin büyüklerinin karşısında bacak bacak üstüne atmaması
B) Konuşkan bir insanın tiyatrodaki konuşmaktan çekinmesi
C) Bir öğrencinin çalışacağı konuları planlaması
D) Bir kişinin istemese de arkadaşlarının verdiği karara uyması
E) Bir liderin kitleleri peşinden sürüklemesi

1. Birey, çevresinden bağımsız bir varlık olamaz. Günlük yaşamı içinde bireyler, pek çok grubun içine girerler ve çıkarlar; davranışları bu grupların yönelimlerine göre oluşur ve başkalarının davranışlarını etkilerler. Kısacası bireyler, kendi başlarına yaşamazlar ve diğer insanlarla yoğun bir etkileşim içindedirler.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi bireylerin birbirleriyle etkileşimini inceleyen psikoloji dalıdır?

- A) Danışmanlık psikolojisi
B) Eğitim psikolojisi
C) Sosyal psikoloji
D) Klinik psikoloji
E) Endüstri psikolojisi

2. I. Grup içerisinde bireyin davranışlarını ne şekillendirir?
II. Davranışın yaşa bağlı olarak aldığı biçimler nelerdir?
III. Ürünlerin pazarlanmasında hangi stratejiler izlenebilir?
IV. Kaygı bozukluklarının tedavisinde nelere dikkat edilir?
V. İş verimliliğinin artırılmasında çalışma ortamı neye göre dizayn edilir?

Yukarıdaki inceleme alanlarına ait sorulardan hangileri endüstri psikolojisi tarafından ele alınmaktadır?

- A) I ve II   B) I ve V   C) II ve III
D) III ve IV   E) III ve V

3. Psikoloji, insan davranışlarının temelinde yatan nedenleri arar. Şurası açıktır ki insanların birçok davranışının temelinde doku ve organların, hormonların, iç salgı bezlerinin etkisi vardır. Örneğin kendimizi mutlu ya da üzgün hissetmemizde salgıların seviyelerindeki artış ya da yükseliş etkili olmaktadır.

Bu parçadaki açıklamaya göre psikolojinin ilişki içinde olması gereken alan aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Fizyoloji   B) Sosyoloji
C) Antropoloji   D) Felsefe
E) Zooloji

4. • Tedavi süresince hasta ve yakınlarının yaşam kalitesini artıran çalışmalar yapar.
• Nöroloji, çocuk cerrahisi vb. alanlarda hizmet verir.

Bu parçada psikolojinin aşağıdaki uzmanlık alanlarından hangisiyle ilgili bilgilere yer verilmiştir?

- A) Gelişim psikolojisi
B) Bilişsel psikoloji
C) Sağlık psikolojisi
D) Endüstri psikolojisi
E) Sosyal psikoloji

5. Daha çok davranışların temel ilkelerini bulmaya yönelik alandır. Bu alanda çalışan psikologlar; genellikle öğrenme, hafıza, duyum, algı, güdü, duyu ve davranışın fizyolojik yönü ile ilgili çalışmalar yaparlar. Bu konularda elde edilen bilgiler uygulamalı alanlarda kullanılır.

Bu parçada psikolojinin aşağıdaki alanlarının hangisinden söz edilmektedir?

- A) Hukuk psikolojisi
B) Deneysel psikoloji
C) Danışmanlık psikolojisi
D) Klinik psikoloji
E) Psikometrik psikoloji

6. Psikoloji, uzun yıllar düşünsel araştırma ve faaliyetlerin içinde kendine bir yer bulmuştur. Bağımsız bir bilim dalı olması ise Almanya'da 19. yüzyılın ikinci yarısından sonra olmuş, ilk laboratuvar çalışması ile resmî bir statü kazanmıştır.

Buna göre psikolojinin bağımsız bir bilim hâline gelmeden önce içinde yer aldığı alan aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Felsefe
B) Biyoloji
C) Fizik
D) Kimya
E) Sosyoloji

7. Bireyin doğumundan ölümüne kadar yaşa bağlı olarak görülen davranış özelliklerini konu edinen, bireyin hangi yaşta hangi tipik davranışları gösterdiğini açıklamaya çalışan psikoloji alt dalıdır.

Bu parçada açıklanan psikoloji alt dalı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Deneysel psikoloji
B) Psikometrik psikoloji
C) Eğitim psikolojisi
D) Fizyolojik psikoloji
E) Gelişim psikolojisi

8. Hızla değişen dünya koşullarının bir sonucu olan "kentleşme olgusu" insanlar üzerinde gün geçtikçe zor koşullar ortaya çıkarmakta dolayısıyla insanların çevreye uyumları gittikçe zorlaşmaktadır. Bütün bunların sonucunda da davranış bozukluklarının sayısı sürekli artmaktadır.

Bu parçada belirtilen davranış bozukluklarıyla aşağıdakilerden hangisi ilgilenmektedir?

- A) Hukuk psikolojisi
B) Gelişim psikolojisi
C) Klinik psikoloji
D) Trafik psikolojisi
E) Endüstri psikolojisi

9. Öğretim etkinliklerinde verimin en üst düzeye ulaşması için öğretmen nasıl yetiştirilmeli, öğretim programı gerek içerik gerek biçim olarak nasıl düzenlenmeli, sınıf ortamını etkileyen değişkenler nasıl değerlendirilmeli gibi sorular, bu dalın ilgi alanına girer.

Bu parçada sözü edilen çalışmalar, psikolojinin aşağıdaki alt dallarından hangisinin kapsamında değerlendirilmelidir?

- A) Klinik psikoloji
B) Eğitim psikolojisi
C) Deneysel psikoloji
D) Endüstri psikolojisi
E) Sağlık psikolojisi

10. Psikoloji insanların tutum, davranış, zekâ, kişilik gibi farklı yönlerini araştırırken birçok ölçme değerlendirme yöntemini kullanır. Betimleyici ve deneysel olan bu yöntemlerden elde edilen sayısal veriler daha nesnel sonuçlar elde etmemize yardımcı olur.

Buna göre ölçme ve değerlendirme teknikleri kullanılması, psikolojinin aşağıdaki bilim dallarından öncelikle hangisiyle ilişkili olduğunu gösterir?

- A) Sosyoloji
B) Zooloji
C) Ekoloji
D) Antropoloji
E) İstatistik

1. Psikoloji, bir çevre içinde yaşayan insanların davranışlarını ve çevreye uyumlarını inceler. Tüm psikologlar insanların çeşitli durumlarda nasıl ve niçin o şekilde davrandıklarıyla ilgilenir. Buna göre psikoloji, toplumsal ve fiziksel çevresi içinde davranmakta olan insanı çeşitli ilişkileri ile birlikte inceleyen bir bilim dalıdır. Yani insanın başka insanlarla ve fiziksel çevresiyle ilişki hâlindeyken sergilediği davranışlar ve bu davranışların altında yatan nedenleri konu edinir.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisinin psikolojinin konusu olduğu söylenemez?

- A) Bir basketbol maçında maçı kazanmak için iki takımın birbiriyle rekabet etmesi
B) Geç saatte gürültü yaptığı gerekçesiyle komşusuna saldıran kişinin davranışı
C) İstenilen davranışı gerçekleştirdiğinde ödüllendirilen çocuğun davranışı
D) Sınav esnasında kopya çekerken yakalanıp azar işiten öğrencinin davranışı
E) Bir yakını ölen kişinin uzun süre uyku problemi yaşaması

2. Bir öğrencinin görünürde herhangi bir neden yokken saldırganlaştığını, bazen içe kapandığını bazen de duygularını taşkın bir biçimde ifade ettiğini gözlemleyen bir öğretmen bu durumu gencin ailesine iletir. Bir psikolog desteği almalarını önerir. Bunun üzerine aile bir psikoloğa başvurur. Görüşmeleri psikolog işe önce gençle ilgili aileden bilgi alarak başlar. Sonra öğrenciyi tanıyan yakınlarından, arkadaşlarından, öğretmenlerinden bilgi alır ve bu bilgiler doğrultusunda gencin davranışlarının altında yatan nedenlere dair bir açıklamaya ulaşır.

Psikoloğun yaptığı bu çalışmayla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Deneysel yöntemleri kullandığı
B) Sistematiik gözlem yaptığı
C) Korelasyonel ilişkileri çözümlediği
D) Vaka incelemesi yöntemini uyguladığı
E) İstatistiksel veri topladığı

3. 20. yüzyılın başında Watson, Pavlov gibi bilim insanlarının öncülüğünde bir grup psikolog, ileri sürdükleri fikirler bakımından hem yapısalcılardan hem de işlevselcilerden ayrıldılar. Davranışçılar adı verilen bu gruba göre psikolojinin bir bilim hâline gelebilmesi için herkes tarafından gözlenebilir ve ölçülebilir davranışların objektif bilimsel metotlarla incelenmesi gereklidir.

Bu parçadan hareketle davranışçıların görüşleriyle ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) İnsanın iç yaşantıları pozitif bilimin konusu olmalıdır.
B) Psikolojide insan zihnini çözümleyebilecek deneysel yöntemler geliştirilmelidir.
C) İnsan, içsel yaşamı ve dışsal davranışlarıyla bir bütün olarak incelenmelidir.
D) Psikolojinin konusu, çevresel uyaranlarla bu uyaranlara verilen tepkiler olmalıdır.
E) Bilincin içeriğini çözümleyebilmek için bilinç altı incelenmelidir.

4. Her toplumun kendine özgü normallik anlayışı olabilir. Bir toplumda normal karşılanan bir davranış başka bir toplumda anormal olarak algılanabilir. Kimi dönemlerde takdir ve hayranlık uyandıran davranış biçimleri, bugün "delilik" olarak nitelenebilir ve anormal davranışlar listesine konulabilir.

Bu parçadan aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Anormal davranışlar sergileyen bireyler toplumca dışlanır.
B) Anormal davranışların tedavisi mümkündür.
C) Normallik ve anormallik yargıları zamana ve mekâna bağlıdır.
D) Anormallik kişisel bir algılamadan ibarettir.
E) Davranışları, normal ve anormal olarak sınıflandırmak anlamsızdır.

5. Psikoloji, davranışları ve zihinsel süreçleri inceleyen bilim dalıdır. Hem insanlar hem de hayvanlar üzerindeki çalışmaları kapsar. Psikoloji diğer bilimlere kıyasla kısa bir geçmişe sahiptir. Bu kısa süre içinde psikoloji değişik biçimlerde tanımlanmıştır. İlk tanım insan zihninin yapısının incelenmesi biçimindeydi. İnsan zihnini gözleyebilmenin olanaksızlığı karşısında psikologlar, psikolojiyi “gözlenebilen davranışların bilimsel incelemesi” biçiminde tanımlamışlardır. İnsan zihninin davranış üzerindeki etkisini kabul etmeyen bu yaklaşıma psikoloji içinde tepki oluşmaya başlamış, bellek süreçleri ve düşünme gibi zihinsel işlevleri inceleyen bilişsel psikoloji ortaya çıkmıştır.

Bu parçada psikoloji ile ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Gözlemlenemeyen davranışlarla da ilgilendiğine
 B) İnsan davranışlarını biçimlendirme amacı taşıdığına
 C) İnsan zihninin de davranışlar üzerinde belirleyici olduğuna inandığına
 D) Hayvanlar üzerinde yürütülen çalışmaların da bulunduğuna
 E) İlk ortaya çıktığı dönemde bilim çevrelerinden tepki topladığına

6. I. Üretim ve tüketim faaliyetleri davranışları etkiler.
 II. Kalıtımsal faktörler, davranışlar üzerinde etkilidir.
 III. Toplumsal yapı ve gruplar, birey davranışları üzerinde etkilidir.

Numaralanmış yargılar ile psikolojinin ilişkili olduğu bilimler aşağıdakilerin hangisinde doğru eşleştirilmiştir?

	I	II	III
A)	Ekonomi	Genetik	Sosyoloji
B)	Antropoloji	Biyoloji	Felsefe
C)	Sosyoloji	Ekonomi	Hukuk
D)	Zooloji	Biyoloji	Antropoloji
E)	Ekonomi	Fizyoloji	Tarih

7. Çeşitli alanlarda ortaya çıkan dil sürçmeleri, unutkanlıklar, gecikmeler, dalgınlıklar, sakarlıklar anlamsız ve nedensiz davranışlar olarak savuşturulamaz. Bu tür davranışlar çoğunlukla doyumuz kalmış, istenmedik duygu, düşünce veya isteklerin bilinç alanını etkilemesinin sonucunda ortaya çıkar.

Bu parçadaki görüşleri dile getirilen psikoloji ekolü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Psikodinamik yaklaşım
 B) Yapısalcı yaklaşım
 C) Davranışçı yaklaşım
 D) Fonksiyonalist yaklaşım
 E) Bütüncül yaklaşım

8. Abraham Maslow ve Karl Rogers, yaklaşımın temsilcileridir. İnsanın değerli olduğu ve doğasının iyilik temelleri üzerine kurulduğu görüşünü ileri sürmüşlerdir. Bu yaklaşıma göre psikolojinin konusu insanı anlamaktır. Davranışların temelinde ihtiyaçlar (güdüler) bulunur. Birey “kendini gerçekleştirme”ye çalışan bir varlıktır. Birey tek, benzersiz ve değerlidir. Koşulsuz saygıyı ve sevgiyi hak eder.

Bu parçada anlatılan yaklaşım aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yapısalcı yaklaşım
 B) Hümanist yaklaşım
 C) Davranışçı yaklaşım
 D) Bilişsel yaklaşım
 E) Biyolojik yaklaşım

1. “Otu çek köküne bak.”, “Ak şeker, kara şeker, bir damar soya çeker.”, “Can çıkmadan huy çıkmaz.” vb. atasözleri halk arasında oldukça yaygındır. İnsanlar, diğer insanların bazı davranışları neden yaptığını açıklamaya çalışırken bu tür atasözlerinden faydalanırlar. Psikoloji bilimi de insan davranışlarının nedenlerini açıklamaya çalışırken bireylerin soydan getirdikleri etkenleri inceleme konusu yapar. Bu nedenle psikoloji genetik bilimiyle ilişki içindedir.

Bu parçadan aşağıdaki yargıların hangisine ulaşılabilir?

- A) Psikolog, insan davranışlarını sadece genetik özelliklerle açıklar.
 B) Genetik, psikolojinin en çok iş birliği hâlinde olduğu bilimdir.
 C) Psikoloji kimi insan davranışlarını genetik biliminin verilerine dayanarak açıklar.
 D) Psikoloji, genetiğin uygulama alanlarından biridir.
 E) Psikoloji, genetik yapıyı değiştirerek insan davranışlarını değiştirmeyi amaçlar.

2. İnsanlar, uyarıcıları bütün ve eksiksiz olarak algılama eğilimindedirler. Bu yaklaşıma göre bütün, parçaların toplamından farklıdır. Duyu organlarına gelen uyarıcılar; gruplanır, yorumlanır ve örgütlenir. Max Wertheimer, algı üzerine yaptığı araştırmada hareketin görsel algılanması sırasında nesnelerin art arda sıralandığını değil, bir bütün olarak algılandığını fark etmiştir. Örneğin bir film seyredildiğinde tek tek film kareleri değil bütün bir hareket algılanmaktadır.

Bu parçada aşağıdaki psikoloji ekollerinden hangisi ile ilgili bilgi verilmektedir?

- A) Gestaltçı yaklaşım
 B) Davranışçı yaklaşım
 C) Bilişsel yaklaşım
 D) Varoluşçu yaklaşım
 E) Yapısalcı yaklaşım

3. Ebru, bedeninde çeşitli rahatsızlıklar hissetmeye başladığında endişelenir. “Önemli bir şey yoktur ama yine de bir doktora gideyim.” diye düşünerek hastaneye gider. Hastanede yapılan detaylı tetkikler sonucunda ciddi bir hastalığının olduğunu öğrenir. Hastalığını öğrenmeden önce hafif sıkıntılar yaşayan Ebru, hastalığını öğrendikten sonra sürekli bu konuyu düşünüp yoğun korkular ve kaygılar taşımaya başlar. Düşüncelerini hastalığına yoğunlaştırdıkça ağrıları da artar.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisi vurgulanmaktadır?

- A) Düşüncelerin bedenden bağımsız olduğu
 B) Beden ve zihnin aynı doğrultuda çalıştığı
 C) Bedenin hastalıklara dayanıksız olduğu
 D) Beden ve zihin arasında ilişki olduğu
 E) Bedenin zihni yönettiği

4. • Doğumdan ölüme kadar yaşa bağlı davranış değişmelerini inceler.
 • İnsanın dünyayı nasıl algıladığını, bilgiyi işlediğini inceleyen yaklaşımdır.
 • Okul ortamındaki bilişsel ve duygusal süreçler ve sorunlarla ilgilidir.
 • Bireyin yaşam öyküsünün araştırılmasına dayanan yöntemdir.

Sözü edilen psikoloji alt dalı, yaklaşım ve yöntemi sırasıyla aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Gelişim psikolojisi – Fonksiyonalizm – Eğitim psikolojisi – İçerik bakış
 B) Danışmanlık psikolojisi – Strüktüralizm – Klinik psikoloji – Deney
 C) Sosyal psikoloji – Bihevörizm – Danışmanlık psikolojisi – Gözlem
 D) Gelişim psikolojisi – Hümanizm – Korelasyon – Mülakat
 E) Gelişim psikolojisi – Bilişselcilik – Eğitim psikolojisi – Vaka incelemesi

5. Psikoloji insan davranışlarını etkileme ve kontrol etme amacını güder. Bu aşamada davranışın olumlu (istenen) yönde gelişmesi için ortaya çıkacak olumsuz (istenmeyen) durumların kontrol edilmesi ve önlenmesi amaçlanır. Psikoloji, elde ettiği bilgilerle günümüzde eğitim alanında, etkileme ve kontrol etme amacını gerçekleştirmektedir.

Bu parçada psikolojinin aşağıdaki özelliklerinden hangisi vurgulanmaktadır?

- A) Soyut bir niteliğe sahip olduğu
B) Pratik kaygılar güttüğü
C) Teorik bir zeminde çalıştığı
D) Deney ve gözlemi önemseydiği
E) İnsan davranışlarını önceden kestirebildiği

6. Davranış, organizmanın içten ve dıştan gelen uyarıcılara gösterdiği tepkidir. Bir davranış, başka kişiler tarafından direkt olarak gözlemlenebileceği gibi kolayca gözlemlenemeyen ancak tespit edilebilen duygu ve düşünce biçiminde de olabilir.

Bu parçaya göre davranış için aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Bireyin öznelliğinin bir yansımasıdır.
B) Bireyin herhangi bir yolla ölçülebilen her türlü eylemidir.
C) Bireyin gereksinimlerinin ürünüdür.
D) Bireyin duygularının dışı vurumudur.
E) Belli bir zaman aralığında gözlenebilen somut tepkidir.

7. Endüstri-örgüt psikolojisinde psikologlar; işletmelerde çalışan personelin seçimi, çalışma koşullarının düzenlenmesi, personelin eğitimi, iş verimi ve üretimi artırma yolları üzerinde çalışırlar.

Bu parçaya göre aşağıdakilerden hangisi endüstri-örgüt psikolojisinin alanına girer?

- A) Çalışanların motive edilmesi ve verimliliğin artması
B) Hasta ve yakınlarının yaşam kalitesinin artırılması
C) Beynin ve sinir sisteminin bireyin davranışlarını etkilemesi
D) Bireyin geçmiş yaşantısının bugünkü hayatına etkisi
E) Ruhsal rahatsızlıkların teşhis ve tedavisi

8. • Psikolojinin tıpta uygulanmasıdır. Ruhsal rahatsızlıkların teşhis ve tedavisi ile uğraşır.
• Duyum, algı, öğrenme, bellek, gibi konuları neden sonuç bağı kurarak açıklamaya çalışır.

Bu tanımlar sırasıyla aşağıdaki psikoloji alanlarından hangisine aittir?

- A) Gelişim psikolojisi - Klinik psikoloji
B) Gelişim psikolojisi - Deneysel psikoloji
C) Eğitim psikolojisi - Gelişim psikolojisi
D) Sosyal psikoloji - Endüstri psikolojisi
E) Klinik psikoloji - Deneysel psikoloji

9. Zihinsel süreçler, organizmanın doğrudan gözlenemeyen ancak dolaylı yollarla ölçülebilen davranışlardır. Bunlar zekâ, bellek, algılama, düşünme, öğrenme gibi duyuşsal ve bilişsel süreçlerdir. İnsanın duyguları, düşünceleri yani iç dünyasında gerçekleşen ve yaşanan bu olaylar, dolaylı olarak gözlenip ölçülebilir. Örneğin bir öğrencinin derste öğrendiklerinin ne kadarını hatırladığını gözlemleyemeyiz. Ancak sınavda yaptığı hata sayısı ile ne kadar hatırladığını ölçebiliriz.

Bu parçaya göre aşağıdakilerden hangisi zihinsel süreçlerin bir özelliği değildir?

- A) Davranışlar üzerinde etkisi vardır.
B) Dolaylı yoldan gözlenebilir.
C) İnsan aklının bir fonksiyonudur.
D) Somut olarak fark edilebilir.
E) İnsan davranışının bir türüdür.